

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และพฤติกรรมการตรวจเต้านมเพื่อค้นหามะเร็งเต้านมของสตรี ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมการตรวจเต้านมเพื่อค้นหามะเร็งเต้านมของสตรีกลุ่มอายุ 30-60 ปี อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้หญิงกลุ่มอายุ 30-60 ปี ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวนทั้งสิ้น 8,034 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้หญิงกลุ่มอายุ 30-60 ปี ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 381 คน โดยมีตำบลทั้งหมด จำนวน 7 ตำบล ได้ทำการคัดเลือกทุกตำบล โดยแบ่งตามสัดส่วนจำนวนประชากร ดังตารางที่ 3.1

วิธีการสุ่มตัวอย่างและขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงในยุทธ ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรม, 2553 : 122-123) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
 N = จำนวนประชากรที่ศึกษา
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง (ไม่เกิน 0.05)

แทนค่า $n = \frac{8,034}{1 + (8,034 \times (0.05)^2)}$
 $= 381$

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน

แบบการสุ่มตัวอย่าง (Type of Sampling)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างระดับตำบลโดยวิธีการสุ่มแบบมีชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยวิธีการจับสลากเลือกรายชื่อจากทะเบียนผู้หญิงกลุ่มอายุ 30- 60 ปี ตามสัดส่วนประชากรที่มีอยู่ในแต่ละตำบลดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างสตรีกลุ่มอายุ 30-60 ปี ในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

ตำบล	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ตำบลบางใหญ่	577	27
ตำบลลำเลียง	1,234	59
ตำบลน้ำจืด	1,230	58
ตำบลน้ำจืดน้อย	381	18
ตำบลมะมู	800	38
ตำบลปากจั่น	1,253	60
ตำบล จปร.	2,559	121
รวม	8,034	381

- พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง จำนวน 10 ข้อ
- พฤติกรรมการตรวจนมโดยพยาบาลแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ข้อ
- พฤติกรรมการตรวจถ่ายภาพรังสีเต้านม จำนวน 10 ข้อ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) มีขั้นตอนดังนี้ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน เป็นผู้วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้

- 1.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการระเบียบวิธีวิจัย
- 1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมสุขภาพ
- 1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ

จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านนำมารวมกันคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำเครื่องมือไปตรวจสอบหาความเที่ยงต่อไป

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหา (Reliability) โดยการนำเอาแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดสอบ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มสตรีที่มีอายุ 30- 60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง จำนวน 30 ชุด ได้ข้อมูลกลับคืนมาครบทั้ง 30 ชุด นำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความคงที่ภายในด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient of Internal Consistency อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125) นำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเที่ยง แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคมะเร็งเต้านมเท่ากับ 0.788 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมการตรวจเต้านม เท่ากับ 0.956 และรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.829

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมการรับรู้และพฤติกรรมการตรวจเต้านมเพื่อค้นหามะเร็งเต้านมของสตรีในเขต อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีถึงผู้หญิงกลุ่มอายุ 30-60 ปีในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ทั้ง 7 ตำบล เพื่อขอความอนุเคราะห์และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ไปจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 381 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. แบบสอบถามที่รับคืนมา ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้อัลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)
 - 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 การวิเคราะห์การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งเต้านม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
 - 1.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมตรวจเต้านม โดยการตรวจค้นหาโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage)
2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)
 - 2.1 การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งเต้านม เป็นวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมานใช้สถิติค่าทีและค่าเอฟ (t-test, F-test) และวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

2.2 หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งเต้านมกับพฤติกรรมการตรวจเต้านม โดยการตรวจค้นหามะเร็งเต้านม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีดังนี้

0.90 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.70 -0.89	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.50 -0.69	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.30-0.49	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ต่ำกว่า 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก